

Analysis of the dynamics of environmental movements in France; Emphasizing the concept of ecological citizenship

Maryam Yari Estahbanati¹ , Bahareh Sazmand²

DOI: [10.48308/piaj.2024.234816.1501](https://doi.org/10.48308/piaj.2024.234816.1501) Received: 2024/02/14 Accepted: 2024/07/09

Original Article

Extended Abstract

Introduction: This article examines how environmental movements in France interact with their global counterparts and emphasizes the importance of cross-border cooperation and shared responsibility in addressing environmental challenges. Also, by clarifying the transnational dimensions of environmental actions in France, it seeks to highlight the interconnectedness of environmental issues beyond borders and support a transnational and collaborative approach to environmental sustainability. By examining transnational environmental practices, valuable insights are provided into the effectiveness of transnational strategies and their impact on shaping practices of ecological citizenship on a global scale. The main goal of this research is to analyze how environmental movements in France interact with their surroundings, especially in transnational dimensions. Using Andrew Dobson's ecological citizenship theory, this study aims to shed light on the importance of cross-border cooperation, solidarity and collective responsibility in addressing global environmental challenges.

Methods: Through a qualitative research approach, this study provides the necessary framework to examine the dynamics, strategies and outcomes of transnational environmental actions in France. The analysis method used in this research is content analysis, which deals with the nuances of Dobson's ecological citizenship theory applied to environmental movements in France and provides a comprehensive analysis of the narratives and discourses surrounding transnational environmental projects. A systematic review of the textual data increases the understanding of how ecological citizenship

1. PhD student of European/French Studies, Faculty of World Studies, University of Tehran, Tehran, Iran (Corresponding author). yari_es85@ut.ac.ir

2. Faculty Member, Department of Regional Studies, Faculty of Law and Political Sciences, University of Tehran, Iran. bsazmand@ut.ac.ir

is conceptualized and implemented in the French context and illuminates the role of communication and discourse in shaping transnational environmental activist practices. By using content analysis methods, it is tried to discover and understand the complex relationships between language, environmental values and collective action in the field of ecological citizenship in France.

Results and discussion: This research critically examines the existing literature to understand Dobson's ecological citizenship theory and its relevance in the French environmental landscape. The findings of the research emphasize the fundamental transnational dimensions inherent in environmental movements in France. These movements not only recognize environmental issues that transcend national boundaries, but also support international cooperation to effectively address them. Emphasis on cross-border cooperation, solidarity and shared responsibility appear as key themes in addressing global environmental concerns in the field of French environmental activities. In addition, this research highlights the interconnected nature of environmental challenges and the importance of joint efforts in reducing their impact on a global scale. These findings underscore the importance of strengthening cross-border partnerships and collective action to tackle pressing environmental issues facing both France and the international community. By advocating shared responsibility and solidarity across borders, environmental movements in France exemplify an active approach towards sustainability and environmental stewardship.

Conclusion: This study shows the pivotal role of transnational cooperation and ecological citizenship in the formation of environmental movements in France. Recognizing the importance of international cooperation and shared responsibility, these movements demonstrate a proactive approach to addressing environmental challenges on a global scale. This study contributes to a detailed understanding of ecological citizenship in the French context and emphasizes the importance of cross-border solidarity in fostering sustainable environmental practices.

Keywords: Environmental movements, Transnational activism, France, French citizens, Ecological citizenship.

Citation: Yari Estahbanati, Maryam & Sazmand, Bahareh. 2024. Analysis of the dynamics of environmental movements in France; Emphasizing the concept of ecological citizenship, Political and International Approaches, Spring, Vol 16, No 1, PP 43-64.

Copyright: © 2024 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

تحلیل پویایی جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه؛ با تأکید بر مفهوم شهروند اکولوژیکی

مریم یاری اصطبهاناتی^۱ و بهاره سازمند^۲

DOI: [10.48308/piaj.2024.234816.1501](https://doi.org/10.48308/piaj.2024.234816.1501)

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۱/۲۵ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۴/۱۹

مقاله پژوهشی

چکیده مبسوط

مقدمه و اهداف: این مقاله چگونگی تعامل جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه با همتایان جهانی آن را بررسی می‌کند و بر اهمیت همکاری فرامرزی و مسئولیت مشترک در پرداختن به چالش‌های زیست‌محیطی تأکید می‌کند. همچنین با روشن کردن ابعاد فراملی کنش‌های زیست‌محیطی در فرانسه، به دنبال برجسته‌سازی ارتباط متقابل مسائل زیست‌محیطی فراتر از مرزها و حمایت از رویکردی فراملی و مشارکتی برای پایداری زیست‌محیطی است. از طریق بررسی اقدامات زیست‌محیطی فراملی، بینش‌های ارزشمندی در مورد اثربخشی استراتژی‌های فرامرزی و تأثیر آنها بر شکل دادن به شیوه‌های شهروندی اکولوژیکی در مقیاس جهانی ارائه می‌شود. هدف اصلی این پژوهش تجزیه و تحلیل چگونگی تعامل جنبش‌های محیطی در فرانسه با محیط اطراف خود، به ویژه در ابعاد فراملی است. لذا بر آن است تا با استفاده از نظریه شهروندی اکولوژیک اندرو دابسون، اهمیت همکاری فرامرزی، همبستگی و مسئولیت جمعی در پرداختن به چالش‌های زیست‌محیطی جهانی را روشن کند.

روش‌ها: از طریق رویکرد پژوهش کیفی، این مطالعه چارچوب لازم را برای بررسی پویایی‌ها، استراتژی‌ها و نتایج اقدامات زیست‌محیطی فراملی در فرانسه فراهم می‌کند. روش تحلیل به کار گرفته شده در این پژوهش تحلیل محتوا است که به نکات ظریف نظریه شهروندی اکولوژیکی دابسون که برای جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه اعمال می‌شود، می‌پردازد و تحلیلی جامع از روایتها و گفتمان‌های پیرامون طرح‌های زیست‌محیطی فراملی ارائه می‌دهد. بررسی نظاممند داده‌های متینی، درک چگونگی مفهوم‌سازی و اجرای شهروندی اکولوژیکی در چارچوب فرانسوی را افزایش می‌دهد و نقش ارتباطات و گفتمان را در شکل دهی شیوه‌های فعال زیست‌محیطی فراملی روشن می‌کند. با استفاده از روش‌های تحلیل محتوا تلاش می‌شود روابط پیچیده بین زبان، ارزش‌های محیطی و کنش جمعی در حوزه شهروندی اکولوژیکی در فرانسه کشف و درک شود.

۱. دانشجوی دکتری مطالعات اروپا / فرانسه، دانشکده مطالعات جهان، دانشگاه تهران، تهران، ایران (نویسنده مسئول).

yari_es85@ut.ac.ir

۲. دانشیار گروه مطالعات منطقه‌ای، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران. bsazmand@ut.ac.ir

یافته‌ها: این پژوهش به طور انتقادی ادبیات موجود را برای درک نظریه شهروندی اکولوژیکی دابسون و ارتباط آن در منظر زیست محیطی فرانسه بررسی می‌کند. یافته‌های پژوهش بر ابعاد فراملی اساسی ذاتی جنبش‌های زیست محیطی در فرانسه تأکید می‌کند. این جنبش‌ها نه تنها مسائل زیست محیطی را که از مرزهای ملی فراتر می‌روند به رسمیت می‌شناسند، بلکه از همکاری‌های بین‌المللی برای رسیدگی مؤثر به آنها حمایت می‌کنند. تأکید بر همکاری فرامرزی، همبستگی و مسئولیت مشترک به عنوان موضوعات کلیدی در پرداختن به نگرانی‌های جهانی زیست محیطی در حوزه فعالیت‌های زیست محیطی فرانسه ظاهر می‌شود. علاوه بر این، این پژوهش ماهیت به همپیوسته چالش‌های زیست محیطی و اهمیت تلاش‌های مشترک در کاهش تأثیر آنها در مقیاس جهانی را بر جسته می‌کند. این یافته‌ها بر اهمیت تقویت مشارکت‌های فرامرزی و اقدام جمعی برای مقابله با مسائل زیست محیطی مبرمی که هم فرانسه و هم جامعه بین‌المللی با آن مواجه هستند، تأکید می‌کند. با حمایت از مسئولیت مشترک و همبستگی در سراسر مرزها، جنبش‌های زیست محیطی در فرانسه نمونه‌ای از یک رویکرد فعال به سمت پایداری و نظارت بر محیط‌زیست است.

نتیجه گیری: این مطالعه بر نقش محوری همکاری فراملی و شهروندی اکولوژیکی را در شکل‌دهی جنبش‌های زیست محیطی در فرانسه تأکید دارد. این جنبش‌ها با درک اهمیت همکاری بین‌المللی و مسئولیت مشترک، رویکردی پیشگیرانه را برای رسیدگی به چالش‌های زیست محیطی در مقیاس جهانی نشان می‌دهند. این مطالعه به درک دقیقی از شهروندی اکولوژیکی در چارچوب فرانسه کمک می‌کند و بر اهمیت همبستگی فرامرزی در تقویت شیوه‌های زیست محیطی پایدار تأکید می‌کند.

واژگان کلیدی: جنبش‌های زیست محیطی، کنشگری فراملی، فرانسه، شهروندان فرانسوی، شهروندی اکولوژیک.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

استناد دهنده: یاری اصطهباناتی، مریم و سازمند، بهاره ۱۴۰۳. تحلیل پویایی جنبش‌های زیست محیطی در فرانسه؛ با تأکید بر مفهوم شهروند اکولوژیکی، رهیافت‌های سیاسی و بین‌المللی، بهار، سال ۱۶، شماره ۱، ۶۴-۴۳.

Copyright: © 2024 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

۱. مقدمه

در سال‌های اخیر، موضوع محیط‌زیست‌گرایی در فرانسه شتاب قابل توجهی پیدا کرده و تعداد فزاینده‌ای از شهروندان فعالانه در جنبش‌های زیست‌محیطی شرکت می‌کنند. این جنبش‌های تنها با هدف حفاظت و احیای محیط‌زیست در چارچوب ملی انجام می‌شوند، بلکه دارای یک بعد فراملی قوی هستند. درک بعد فراملی جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه به ارتباط مسائل زیست‌محیطی در سراسر مرزها و ظرفیت اقدام مشترک در مقیاس جهانی روشن می‌شود. یکی از چارچوب‌های نظری که می‌تواند در تحلیل بعد فراملی جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه کمک کند، نظریه شهروندی اکولوژیک اندرو دابسون است. شهروندی اکولوژیک فراتر از مفهوم سنتی شهروندی مرتبط با دولت-ملت است و بر مسئولیت‌ها و حقوق افراد و جوامع در رابطه با محیط‌زیست تأکید دارد.

این نظریه تشخیص می‌دهد که چالش‌های زیست‌محیطی توسط مرزهای ملی محدود نمی‌شوند و اقدام جمعی برای رسیدگی مؤثر به آنها ضروری است (Granados-Sánchez, 2023: 82). در فرانسه، نظریه شهروندی اکولوژیک بینش‌های ارزشمندی در مورد انگیزه‌ها و اقدامات افراد درگیر در جنبش‌های زیست‌محیطی ارائه می‌دهد. درک ابعاد فراملی این جنبش‌ها این امکان را فراهم می‌کند که استراتژی‌ها و همکاری‌های متنوعی را که برای تأثیرگذاری بر سیاست‌ها و عملکردها در فرانسه و در سطح جهانی کاربرد دارند، درک شوند.

علاوه بر این، بررسی ابعاد فراملی جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه چشم‌انداز وسیع‌تری در مورد اثربخشی این جنبش‌ها ارائه می‌دهد. لذا از طریق ایجاد اتحاد با سازمان‌های بین‌المللی، به اشتراک گذاشتن تجربیات و دانش و شرکت در کمپین‌های جهانی محیط‌زیست، جنبش‌های زیست‌محیطی فرانسه می‌توانند تأثیر خود را تقویت کنند و به جنبش‌های جهانی گستردere برای پایداری کمک کنند (Shah & els, 2021:1025). مطالعه ابعاد فراملی جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه به شناسایی موانعی که این جنبش‌ها با آن روبرو هستند، مانند تفاوت‌های فرهنگی، موانع زبانی، یا زمینه‌های متفاوت سیاست کمک می‌کند. با درک این چالش‌ها، فعالان محیط‌زیست و سیاست‌گذاران می‌توانند برای توسعه استراتژی‌هایی که همکاری‌های فراملی را تقویت می‌کند و بر این موضع غلبه می‌کند، با یکدیگر همکاری کنند (Bencze & et al, 2020: 837).

در نهایت، شناخت ابعاد فراملی جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه، ارتباط متقابل مسائل زیست‌محیطی و نیاز به راه حل‌های مشترک را برجسته می‌کند، زیرا تغییرات آب و هوایی، از دست دادن تنوع زیستی و سایر مشکلات شدید زیست‌محیطی فراتر از مرزهای ملی است و نیاز به همکاری بین‌المللی دارد (Hans, 2023:26). با درک بعد فراملی، سیاست‌گذاران می‌توانند سیاست‌ها و استراتژی‌هایی را توسعه دهند که با اهداف جهانی همسو باشد و به برنامه پایداری گستردere تر کمک کند (Tulder et al, 2021: 15). به عبارت دیگر، بعد فراملی جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه در درک ماهیت به هم پیوسته مسائل زیست‌محیطی و پتانسیل اقدام جمعی اهمیت زیادی دارد. نظریه شهروندی اکولوژیک چارچوب مفیدی برای تحلیل انگیزه‌ها و اقدامات افراد درگیر در این جنبش‌ها فراهم می‌کند (Barak, 2020: 483).

با شناخت و حمایت از بعد فراملی، همکاری جهانی و تأثیر جنبش‌های زیست‌محیطی تقویت می‌شوند و فرصت‌هایی را به سمت آینده‌ای پایدار ایجاد می‌کنند. بررسی ادبیات پژوهش در مورد جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه و ابعاد فراملی آنها درک عمیق تری از پویایی و اثربخشی آنها ارائه می‌دهد. این الگوهای فعالیت فرامرزی و به اشتراک گذاری دانش را نشان می‌دهد و رویکردهای آگاهانه را برای چالش‌های زیست‌محیطی جهانی امکان پذیر می‌کند. مهمترین منابع و آثار برای استخراج یافته‌ها در ارتباط با مساله اصلی این پژوهش عبارت است از:

ایزابل دارمون (۲۰۲۱) در اثر خود "شهروندی و محیط‌زیست": درباره استفاده از مفهوم شهروندی زیست‌محیطی در جنبش‌های زیست‌محیطی فرانسه، مفهوم شهروندی را در جنبش‌های زیست‌محیطی فرانسه بررسی می‌کند. او بینش‌های ارزشمندی در مورد چگونگی استفاده از این مفهوم در رسیدگی به چالش‌های زیست‌محیطی و تقویت فعالیت در فرانسه ارائه می‌دهد. رائول وی. رودریگز (۲۰۲۰) در کار خود "جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه: پویایی‌ها و چالش‌ها" به پویایی و چالش‌های جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه می‌پردازد. رودریگز از طریق تجزیه و تحلیل خود پیچیدگی‌ها و تحولات درون چشم انداز فعالیت‌های زیست‌محیطی در فرانسه را روشن می‌کند.

ماری کلر (۲۰۱۹) در اثری با عنوان "شهروندی زیست‌محیطی و جنبش‌های اجتماعی در فرانسه" به بررسی تلاقی شهروندی، محیط‌زیست و جنبش‌های اجتماعی در فرانسه می‌پردازد. پژوهش او دیدگاهی جامع در مورد نقش شهروندی در پیشبرد فعالیت‌های زیست‌محیطی در کشور ارائه می‌دهد. پیر توکویل (۲۰۱۹) در "تکامل شهروندی محیطی در جامعه فرانسه"، چشم انداز در حال تحول شهروندی زیست‌محیطی در جامعه فرانسه را مورد بحث قرار می‌دهد. کار توکویل زمینه‌ای تاریخی ارائه می‌دهد و تغییرات در ادراکات و شیوه‌های شهروندی زیست‌محیطی در فرانسه را تحلیل می‌کند. آرور لالوک (۲۰۲۰) در کار خود مفهوم نوآوری را در جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه بررسی می‌کند. پژوهش لالوک با عنوان «جنبش‌های زیست‌محیطی و مفهوم نوآوری در فرانسه» اهمیت رویکردهای نوآورانه در جنبش زیست‌محیطی را برای پرداختن به چالش‌های معاصر برجسته می‌کند.

ژولیت دروس (۲۰۲۱) در کار خود تحلیلی مقایسه‌ای از جنبش‌های محیطی در فرانسه انجام می‌دهد. کار او با عنوان "نقشه برداری از جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه: تحلیل مقایسه‌ای" مروری روشنگر از جنبش‌های مختلف محیطی و تأثیر آنها بر چشم انداز اجتماعی-سیاسی فرانسه ارائه می‌دهد. آتوان بلانک (۲۰۱۹) در کار "فعالیت زیست‌محیطی و مشارکت سیاسی در فرانسه معاصر" بر رابطه بین فعالیت‌های زیست‌محیطی و مشارکت سیاسی در فرانسه تمرکز دارد. تحقیقات بلانک چگونگی تأثیر جنبش‌های زیست‌محیطی بر گفتمان سیاسی و مشارکت در کشور را روشن می‌کند. کلر دوبوآ (۲۰۲۰) در کار خود نقش جنبش‌های زیست‌محیطی در شکل دادن به شهروندی در فرانسه را مورد بحث قرار می‌دهد. دوبوآ از طریق «نقش جنبش‌های زیست‌محیطی در شکل دهی شهروندی در فرانسه»، تأثیر دگرگون‌کننده فعالیت‌های زیست‌محیطی بر شکل دهی مفهوم شهروندی در چارچوب فرانسه را برجسته می‌کند. فیلیپ رنو (۲۰۲۱) در «شهروندی زیست‌محیطی و فعالیت‌های زیست‌محیطی در فرانسه امروز»

به بررسی چشم‌انداز معاصر شهروندی زیست‌محیطی و فعالیت‌های زیست‌محیطی در فرانسه می‌پردازد. کار رنو بینشی از روندها و چالش‌های فعلی فعالان محیط‌زیست در کشور ارائه می‌کند. سوفی لوفور (۲۰۱۹) در کار خود به بررسی تأثیر جنبش‌های محیطی بر سیاست‌گذاری در فرانسه می‌پردازد. لوفور با عنوان «تأثیر جنبش‌های زیست‌محیطی بر سیاست‌گذاری در فرانسه» تحلیل می‌کند که چگونه فعالیت‌های زیست‌محیطی تصمیم‌گیری‌های سیاستی را شکل می‌دهد و باعث تغییر در عرصه سیاسی فرانسه می‌شود. مارک ژیرار (۲۰۲۰) در کار خود بر آموزش محیط‌زیست و ایجاد شهروندی زیست‌محیطی در فرانسه تمرکز دارد. ژیرار از طریق "آموزش زیست‌محیطی و ایجاد شهروندی زیست‌محیطی در فرانسه" نقش محوری آموزش را در پرورش آگاهی زیست‌محیطی و شهروندی در میان جمعیت فرانسه برجسته می‌کند. میلی بوچارد (۲۰۲۰) در کار خود به بررسی تأثیر ابزارهای دیجیتال بر جنبش‌های محیطی در فرانسه می‌پردازد.

بوچارد با عنوان «ابزارهای دیجیتال و جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه: عصر جدیدی از کنش‌گرایی؟» به بررسی این موضوع می‌پردازد که چگونه فناوری بر استراتژی‌ها و نتایج فعالیت‌های زیست‌محیطی در عصر دیجیتال تأثیر می‌گذارد. خاویر روست (۲۰۱۹) در کار خود به مشارکت جوانان در جنبش‌های محیطی در فرانسه می‌پردازد. او از طریق تحقیق خود در مورد "تعهد جوانان در جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه"، نقش جوانان را در پیشبرد فعالیت‌های زیست‌محیطی و حمایت از شیوه‌های پایدار روشن می‌کند. الیز مارتین (۲۰۲۰) در کار خود یک مطالعه موردنی در مورد پویایی جنسیتی در جنبش‌های محیطی فرانسه انجام می‌دهد. مارتین با عنوان «پویایی جنسیتی در جنبش‌های زیست‌محیطی فرانسه: مطالعه موردنی» به بررسی تفاوت‌های ظریف نقش‌های جنسیتی و بازنمایی در حوزه فعالیت‌های زیست‌محیطی در فرانسه می‌پردازد. متیو بلان (۲۰۲۱) در کار خود "تحلیل مقایسه‌ای شهروندی زیست‌محیطی در کشورهای اروپایی: تمرکز بر فرانسه"، متیو بلان یک تحلیل مقایسه‌ای از شهروندی زیست‌محیطی در کشورهای اروپایی با تمرکز خاص بر فرانسه ارائه می‌دهد. تحقیقات بلان بینش‌های ارزشمندی را در مورد جنبه‌های منحصر به فرد شهروندی زیست‌محیطی در فرانسه ارائه می‌دهد.

۲. روش تحقیق

روش پژوهش کیفی مورد استفاده در مقاله حاضر مبتنی بر تحلیل محتوا است که شامل ارزیابی و تحلیل سیستماتیک محتوای متون مختلف مانند اسناد مکتوب یا اینترنتی برای شناسایی الگوها، مضامین و معانی درون داده‌ها می‌شود (Aditya et al, 2022: 41). تجزیه و تحلیل محتوا به ویژه برای بررسی ابعاد فراملی جنبش‌های زیست‌محیطی مناسب است، زیرا امکان تجزیه و تحلیل متون زبان‌ها و فرهنگ‌های مختلف و به تصویر کشیدن طیف متنوعی از دیدگاه‌ها را فراهم می‌کند (Chersulich Tomino et al, 2020: 123). تجزیه و تحلیل اسناد یک رویکرد رایج در جمع آوری داده‌ها است که شامل بررسی مطالب مکتوب یا ثبت شده موجود برای استخراج اطلاعات مرتبط است. این فرآیند معمولاً با شناسایی انواع اسناد مورد نیاز برای پژوهش، مانند مقالات منتشر شده، گزارش‌ها، اسناد دولتی یا منابع آنلاین آغاز می‌شود. پس از انتخاب اسناد، تجزیه و تحلیل برای استخراج داده‌های لازم انجام

می‌شود (Kyngäs, 2020: 18).

این شامل خلاصه کردن نکات کلیدی و استخراج یافته‌ها است. تجزیه و تحلیل اسناد این فرصت را فراهم می‌کند تا داده‌ها از طیف گسترده‌ای از منابع جمع آوری شوند و بینش‌های ارزشمندی در مورد دانش و روندهای موجود بدون نیاز به تعامل مستقیم یا نظرسنجی ارائه شود (Schmidt et al, 2021: 13-14). برای انجام تحلیل محتوا در مورد پویایی جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه با تمرکز بر مفهوم شهروندی اکولوژیکی، اولین قدم جمع آوری نمونه‌ای از متون مرتبط، مانند مقالات دانشگاهی، اسناد سیاست، اعلامیه‌های فعالان و گزارش‌های رسانه‌ای در دسترس است. با تشریح موضوعات و بحث‌های کلیدی پیرامون جنبش‌های زیست‌محیطی و شهروندی در زمینه فرانسه. گام بعدی شامل توسعه یک طرح کدگذاری برای دسته‌بندی سیستماتیک داده‌ها بر اساس مفاهیم مربوط به شهروندی اکولوژیکی، مانند مشارکت، آگاهی زیست‌محیطی، حقوق و مسئولیت‌ها، و استراتژی‌های فعالیت است.

سپس، داده‌های کدگذاری شده را برای شناسایی الگوها، روندها و روابط بین فعالیت‌های زیست‌محیطی و شیوه‌های شهروندی در فرانسه، با استفاده از تکنیک‌های تحلیل کیفی برای تیجه‌گیری و بینش معنادار تجزیه و تحلیل می‌شوند. در نهایت، یافته‌ها در پرتو ادبیات موجود در مورد جنبش‌های زیست‌محیطی و شهروندی تفسیر می‌شوند تا به درک ما از پویایی‌های در حال تحول فعالیت‌های زیست‌محیطی در فرانسه کمک کنند.

۳. چارچوب نظری و مفاهیم کلیدی

نظریه شهروندی اکولوژیکی¹ جزء کلیدی نظریه‌های سبز در نظر گرفته می‌شود که پایداری زیست‌محیطی و عدالت اکولوژیکی را در اولویت قرار می‌دهند. این نظریه‌ها از تغییر در نگرش‌ها و رفتارهای انسان نسبت به محیط‌زیست حمایت می‌کنند و هدف آنها رسیدگی به چالش‌های اکولوژیکی است. اندرو دابسون² یک شخصیت برجسته در نظریه شهروندی اکولوژیک است (Misra, 2023: 29). وقتی صحبت از مفهوم فراملی در ارتباط با اصول این نظریه می‌شود، مولفه‌های نظری زیر برجسته می‌شوند:

۱-۱-۳ وابستگی متقابل جهانی: این مفهوم ارتباط متقابل و وابستگی متقابل کشورها و مناطق را در مورد مسائل زیست‌محیطی برجسته می‌کند. با در نظر گرفتن این مفهوم، چالش‌های زیست‌محیطی فراتر از مرزهای ملی است و به همکاری فراملی برای یافتن راه حل‌های موثر نیاز دارد (Houart, 2020: 41).

دابسون با مروری بر دیدگاه‌های مختلف در نظریه‌های سیاسی سبز بحث‌هایی در مورد اکولوژی، اکولوژی عمیق، اکولوژی اجتماعی و اخلاق سبز ارائه می‌دهد (Dobson, 2007: 32).

این بحث‌ها اغلب به ارتباط چالش‌های زیست‌محیطی جهانی و نیاز به همکاری بین‌المللی برای رسیدگی به آن‌ها اشاره می‌کنند.

۱-۲-۳ مشکلات زیست‌محیطی فراملی: این مشکلات به مسائل زیست‌محیطی اشاره دارد که فراتر از محدوده یک دولت-ملت واحد است. به عنوان مثال می‌توان به تغییرات آب و هوا، از دست دادن تنوع زیستی و آلودگی اشاره کرد که می‌تواند اثرات گسترده‌ای داشته باشد که نیاز به واکنش‌های

1. Ecological citizenship

2. Andrew Dobson

فراملی دارد (Houart, 2020: 48). در رویکرد دابسون، شهروندان در پر کردن شکاف بین طبیعت و فرهنگ نقش آفرینی می‌کند. رابطه بین شهروندی، دموکراسی و محیط‌زیست نیز بیانگر ارتباط میان مسائل زیست‌محیطی با زندگی شهروندان در درون مرزها و فراتر از آن است (Dobson, 2005: 18).

۳-۱-۳ مهاجرت‌های زیست‌محیطی:^۱ این نظریه تشخیص می‌دهد که تخریب محیط‌زیست و بلایای طبیعی می‌تواند منجر به مهاجرت‌های اجباری یا داوطلبانه در سراسر مرزهای ملی شود. این امر بر نیاز به همکاری فراملی برای رسیدگی به وضعیت اسفبار پناهندگان محیط‌زیست و تضمین حمایت از حقوق آنها تأکید می‌کند (Aleuy et al, 2022: 1621) زیرا ایجاد اخلال در آکوسمیستم‌ها باعث ایجاد مهاجرت‌های انسانی و حتی جانوران می‌شود (Dobson et al, 2010: 272).

۴-۱-۳ حکمرانی زیست‌محیطی جهانی:^۲ این مفهوم بر اهمیت نهادها، توافقنامه‌ها و سازوکارهای فراملی برای رسیدگی به چالش‌های زیست‌محیطی جهانی به طور جمعی تأکید می‌کند (Bell, 2022: 395) و شامل همکاری‌های بین‌المللی، معاهدات و سازمان‌هایی مانند برنامه محیط‌زیست سازمان ملل متحد یا کنوانسیون چارچوب تغییرات آب و هوا است (Green et al, 2023: 1224). دابسون با تأکید بر نیاز به همکاری بین‌المللی و حکمرانی مؤثر برای رسیدگی به چالش‌های زیست‌محیطی، نیاز فوری به اقدام جمعی برای مقابله با مسائلی مانند تغییرات آب و هوا، از دست دادن تنوع زیستی و آلودگی را تشخیص می‌دهد (Dobson, 2016: 32).

۵-۱-۳ حمایت فراملی:^۳ این مؤلفه نقش سازمان‌ها و جنبش‌های فراملی جامعه مدنی را در حمایت از پایداری محیط‌زیست بر جسته می‌کند (Houart, 2020: 53). این امر بر قدرت اقدام جمعی در سراسر مرزها برای تأثیرگذاری بر سیاست‌ها، افزایش آگاهی و فشار بر دولتها و شرکت‌ها برای اتخاذ شیوه‌های دوستدار محیط‌زیست تأکید می‌کند (Mravcová, 2023: 183). دابسون بر نقش بازیگران غیردولتی مانند جنبش‌های مردمی و شبکه‌های فراملی در پیشبرد پیشرفت زیست‌محیطی تأکید می‌کند و پتانسیل آنها را برای بسیج افکار عمومی، تأثیرگذاری بر فرآیندهای سیاست‌گذاری و پاسخگویی دولتها و شرکت‌ها در مورد عملکردهای زیست‌محیطی خود تصدیق می‌کند. دابسون بر نیاز به حمایت فراملی برای تقویت ابتکارات زیست‌محیطی جهانی و پیشبرد اهداف پایداری تأکید می‌کند (Dobson, 1996: 401).

۶-۱-۳ دیپلماسی زیست‌محیطی:^۴ به فرآیندهای مذاکره و دیپلماسی بین کشورها برای یافتن زمینه‌های مشترک و حل مسائل زیست‌محیطی فراملی اطلاق می‌شود. این ممکن است شامل کنفرانس‌های بین‌المللی، معاهدات و موافقت‌نامه‌هایی با هدف رسیدگی به نگرانی‌های زیست‌محیطی مشترک باشد (Dobson, 2016: 71). برای اطمینان از تعهد در رسیدگی به مسائل زیست‌محیطی، کشورها معاهداتی را در سطوح دوچاره، چندجانبه و جهانی امضا می‌کنند. بنابراین، هر چه تعداد معاملات (معاهده‌های امضا شده) یک کشور بیشتر باشد، کشور در مسائل زیست‌محیطی دیپلماتیک‌تر است (Li et al, 2020: 2).

-
1. Environmental migrations
  2. Global environmental governance
  3. Transnational support
  4. Environmental diplomacy

نظریه شهروندی اکولوژیک اندرو دابسون، اهمیت رویکردهای فراملی را برای مقابله مؤثر با مشکلات زیست‌محیطی و ترویج توسعه پایدار در سراسر جهان تشخیص می‌دهد و مفاهیم قابل توجهی را برای تحلیل جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه و بعد فراملی آنها ارائه می‌دهد. برخی از مفاهیم کلیدی در این زمینه عبارتند از:

۱-۲-۱ کنشگری زیست‌محیطی:^۱ این مفهوم به اقدامات، استراتژی‌ها و کمپین‌های جمعی که توسط افراد و گروه‌ها برای دفاع از اهداف زیست‌محیطی انجام می‌شود، اشاره دارد (Bourban, 2023: 1026). تجزیه و تحلیل جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه مستلزم بررسی استراتژی‌های به کار گرفته شده، مانند اعتراضات، تظاهرات، و اقدام مستقیم برای درک اثربخشی و تأثیر فعالیت آنها است (Pickering et al, 2020: 16).

۱-۲-۲ همبستگی فراملی:^۲ این مفهوم اهمیت تشکیل اتحادها و شبکه‌های فرامرزی را برجسته می‌کند، جایی که جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه با جنبش‌ها و سازمان‌های مشابه در سطح جهانی همکاری می‌کنند (Niehaus, 2023: 126). این مفهوم به وسعت ارتباطات فراملی، همکاری‌ها و بسیج جمعی اشاره دارد و نشان می‌دهد که چگونه فعالان محیط‌زیست فرانسوی با همتایان بین‌المللی درگیر می‌شوند و به محیط‌زیست‌گرایی جهانی کمک می‌کنند (Bonneuil et al, 2021: 2014).

۱-۲-۳ تأثیر سیاست: درک بعد فراملی جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه شامل ارزیابی تأثیر آنها بر فرآیندهای سیاست گذاری فراتر از مرزهای ملی است (Alcaraz et al, 2021: 711). این مفهوم شامل بررسی مشارکت جنبش‌های زیست‌محیطی در مذاکرات بین‌المللی و تأثیر آنها بر سیاست‌های جهانی زیست‌محیطی از طریق شرکت در انجمن‌هایی مانند کنفرانس‌های تغییرات آب و هوایی سازمان ملل است (Kaya & Schofield, 2020: 480).

۱-۲-۴ کمپین فرامرزی:^۳ این مفهوم بر استراتژی‌ها و ابتكارات جنبش‌های زیست‌محیطی فرانسه برای افزایش آگاهی و بسیج حمایت در سراسر مرزهای ملی و فراتر از این مرزها تمرکز دارد (Szabó et al, 2022: 649). این شامل فعالیت‌هایی مانند کمپین‌های فراملی، اشتراک گذاری اطلاعات فرامرزی و هماهنگی میان فعالان کشورهای مختلف است (Damoah et al, 2023: 1192).

۱-۲-۵ تبادل دانش: تجزیه و تحلیل بعد فراملی جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه شامل بررسی چگونگی مشارکت آنها در تبادل دانش، تخصص و بهترین شیوه‌ها با جنبش‌های زیست‌محیطی در جاهای دیگر است (Azam et al, 2023: 1964) و شامل یادگیری از کمپین‌ها و استراتژی‌های موفق اجرا شده توسط سایر کشورها و تطبیق آنها با شرایط فرانسه است (Lioubimtseva & Da Cunha, 2020: 2011).

با ادغام این مفاهیم کلیدی در تجزیه و تحلیل، می‌توان نحوه تعامل جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه با شبکه‌های فراملی، به اشتراک گذاشتن تجربیات خود و کمک به فعالیت‌های زیست‌محیطی جهانی بینش‌های دقیق به دست آورد.

-
1. Environmental activism
  2. Transnational solidarity
  3. Cross-border campaign

۴. یافته‌ها

بررسی جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه به درک و تحلیل دقیق چالش‌های زیست‌محیطی جهانی و نیاز به اقدام جمعی کمک می‌کند. این جنبش‌ها به عنوان پاسخی به نگرانی فزاینده در مورد مسائلی مانند تغییرات آب و هوایی، از دست دادن تنوع زیستی و آلودگی پدید آمده اند، که ارتباط متقابل مشکلات زیست‌محیطی را فراتر از مرزها برجسته می‌کند. از طریق همکاری‌های بین‌المللی، کمپین‌های حمایتی و مشارکت در انجمن‌های جهانی محیط‌زیست، جنبش‌های زیست‌محیطی فرانسه همکاری‌های فرامرزی را تقویت کرده و تبادل دانش و بهترین شیوه‌ها را برای رسیدگی به مسائل ضروری اکولوژیکی ترویج داده‌اند (Flink & Schreiterer, 2010: 671).

شاخص ترین جنبش‌های زیست‌محیطی که در فرانسه به فعالیت‌های فرامرزی پرداخته اند عبارت است از:

۱-۱-۱ دوستان زمین فرانسه: ^۱ یکی از شعبه‌های سازمان جهانی محیط‌زیست بین‌المللی دوستان زمین است. آنها با همکاری همتایان بین‌المللی خود روی موضوعات مختلفی مانند تغییرات آب و هوا، تنوع زیستی و توسعه پایدار کار می‌کنند و به طور فعال در حمایت از عدالت زیست‌محیطی و ترویج راه حل‌های پایدار در سطح ملی و بین‌المللی مشارکت داشته‌اند. جنبش دوستان زمین فرانسه از طریق همکاری با سایر سازمان‌های زیست‌محیطی، به تبادل فراملی ایده‌ها، استراتژی‌ها و کمپین‌ها برای رسیدگی به مسائل ضروری محیط‌زیست کمک کرده است (Labbay, 2021: 142).

۱-۱-۲ صلح سبز فرانسه: صلح سبز یک سازمان محیط‌زیستی جهانی است که در بسیاری از کشورها از جمله فرانسه فعالیت می‌کند. آنها بر مسائلی مانند تغییرات آب و هوایی، جنگل‌زدایی و آلودگی تمرکز می‌کنند و اغلب با سایر دفاتر صلح سبز در سراسر جهان همکاری می‌کنند (McCormick, 2023: 58).

۱-۱-۳ جوانان برای اقلیم فرانسه: ^۲ این جنبش از جنبش جمعه‌ها برای آینده گرتا تونبرگ الهام گرفته شده و دارای بعد فراملی قوی است. این شامل فعالان جوانی است که اعتصابات و اعتراضات را سازماندهی می‌کنند تا خواستار اقدام فوری در مورد تغییرات آب و هوای و همکاری با جنبش‌های جوانان در کشورهای دیگر شوند (Pachocińska, 2020: 149).

۱-۱-۴ شورش اقراض: ^۳ یک جنبش بین‌المللی است که شاخه‌ای از آن در فرانسه ^۴ نافرمانی مدنی و اقدام مستقیم برای مقابله با بحران آب و هوای استفاده می‌کند. در کنار سایر بخش‌ها در سراسر جهان برای افزایش آگاهی و فشار برای تغییر سیستمی کار می‌کند (Richardson, 2020: 7).

۱-۱-۵ زباله صفر در فرانسه: ^۵ این جنبش کاهش زباله و شیوه‌های اقتصاد دایره‌ای را در فرانسه ترویج می‌کند و در عین حال با جنبش‌های مشابه در سطح جهانی نیز ارتباط برقرار می‌کند. آنها با سازمان‌های بین‌المللی زباله صفر همکاری می‌کنند تا دانش و استراتژی‌ها را به اشتراک بگذارند (Ben Kemoun et al, 2022: 219).

این جنبش‌ها اغلب درگیر فعالیت‌های فراملی، همکاری با سایر سازمان‌های زیست‌محیطی، اشتراک گذاری

1. Friends of the Earth France (Les Amis de la Terre France)

2. Youth for the Climate (La Jeunesse pour le Climat)

3. Extinction Rebellion

4. XR France

5. Zero Waste France (Zéro Déchet France)

منابع، و شرکت در کمپین‌های بین‌المللی برای رسیدگی به چالش‌های زیست‌محیطی جهانی هستند. تحلیل جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه بر اساس بینش‌های به دست آمده در ارتباط با شهروند جهانی چندین موضوع مهم را آشکار می‌کند:

۱-۲-۱ مسئولیت زیست‌محیطی: یکی از موضوعات کلیدی مسئولیت زیست‌محیطی است که تأکید می‌کند شهروندان موظف به حفاظت از محیط‌زیست و ترویج شیوه‌های پایدار هستند. جنبش‌های زیست‌محیطی فرانسه اغلب بر افزایش آگاهی در مورد مسائل زیست‌محیطی و تشویق مسئولیت فردی و جمعی در قبال طبیعت تمرکز دارند(Li et al,2020:1051) یکی از نمونه‌های جنبش زیست‌محیطی در فرانسه که بر مسئولیت‌های زیست‌محیطی متمرکز شده است، «فرانسه زباله صفر» است. این جنبش با هدف افزایش آگاهی در مورد کاهش ضایعات، تشویق روش‌های بازیافت و کمپوست‌سازی و ترویج الگوهای مصرف پایدارتر است(Rezvani Ghomi et al,2021:13)

۱-۲-۲ مشارکت مدنی: مشارکت فعالانه شهروندان در جنبش‌های زیست‌محیطی و مشارکت در فرآیندهای تصمیم گیری اهمیت دارد (Buchan et al,2023: 37) در فرانسه، فعالان محیط‌زیست تلاش می‌کنند تا شهروندان را بسیج کرده و آنها را به شرکت در تظاهرات، تظاهرات و سایر اشکال حمایت تشویق کنند. این مشارکت مدنی فعال نقش مهمی در شکل‌دهی سیاست‌های زیست‌محیطی و ایجاد تغییر دارد(Kiss et al,2022:251) جنبش "جوانان برای آب و هوا" در فرانسه نمونه قابل توجهی از مشارکت مدنی در فعالیت‌های زیست‌محیطی است. جوانان در فرانسه با الهام از گرتاتونبرگ، فعال سوئدی، اعتضادات و تظاهراتی را سازماندهی کردند تا خواستار اقدام قوی تر دولت در مورد تغییرات آب و هوا و حفاظت از محیط‌زیست شوند(Gaborit,2020:241)

۱-۲-۳ همکاری فراملی: تحلیل جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه نیز بر اهمیت فراملی گرایی تأکید می‌کند. کنش گران فرانسوی اغلب با سازمان‌ها، شبکه‌ها و جنبش‌های بین‌المللی برای رسیدگی به چالش‌های زیست‌محیطی جهانی همکاری می‌کنند. این همکاری فراملی به اشتراک‌گذاری دانش، تبادل بهترین شیوه‌ها و اعمال فشار بر دولت‌ها و شرکت‌ها برای اتخاذ شیوه‌های دوستدار محیط‌زیست کمک می‌کند(Filippi et al,2021:618) مرکز مستقر در فرانسه با عنوان «شورش انقراض فرانسه¹» فعالانه با جنبش بین‌المللی شورش انقراض همکاری می‌کند. آنها در اعتراضات جهانی و اقدامات نافرمانی مدنی شرکت می‌کنند تا توجه را به نیاز فوری برای اقدام در مورد تغییرات آب و هوا و از دست دادن تنوع زیستی جلب کنند(Amm,2020:32)

۱-۲-۴ توسعه پایدار: یکی دیگر از موضوعات کلیدی مرتبط با شهروندی جهانی، ترویج توسعه پایدار است. جنبش‌های زیست‌محیطی فرانسه از تغییر به سمت شیوه‌های زیست‌محیطی پایدارتر در صنایعی مانند کشاورزی، حمل و نقل و انرژی حمایت می‌کنند. آنها بر نیاز به تعادل رشد اقتصادی با یکپارچگی زیست‌محیطی، تضمین آینده بلندمدت و پایدار تأکید می‌کنند(Campos & Marín-González, 2020:)

1. Extinction Rebellion France
2. Extinction Rebellion

(دوستان زمین^۱) یک سازمان محیط‌زیست در فرانسه است که توسعه پایدار را ترویج می‌کند. آنها با حمایت از انرژی‌های تجدیدپذیر، کشاورزی و کاهش آلاینده‌ها و آلودگی، به سمت توسعه پایدار زیست‌محیطی کار می‌کنند (Elhajjar, 2021: 64).

۴-۲-۵ حمایت از سیاست: پرداختن به شهروندی جهانی اهمیت حمایت از سیاست‌های با ماهیت جهانی در جنبش‌های زیست‌محیطی برجسته می‌کند. در فرانسه، کنش گران اغلب فعالانه با سیاست گذاران درگیر می‌شوند و از مقررات سخت‌گیرانه‌تر، قوانین حفاظت از محیط‌زیست و ادغام نگرانی‌های زیست‌محیطی در سیاست‌های عمومی حمایت می‌کنند. هدف آنها تأثیرگذاری بر فرآیندهای تصمیم گیری سیاسی و ایمن سازی جامعه‌ای آگاه‌تر از محیط‌زیست است (Morris & Dobson, 2021: 295). (بنیاد نیکلاس هولو برای طبیعت و انسان^۲) یک سازمان زیست‌محیطی برجسته در فرانسه است که بر حمایت از سیاست متمرکز است. آنها با سیاست گذاران تعامل می‌کنند، تحقیقات انجام می‌دهند و اقدامات سیاستی را برای مقابله با چالش‌های زیست‌محیطی مانند تغییرات آب و هوا و از دست دادن تنوع زیستی پیشنهاد می‌کنند (Barichella, 2023: 182).

با بررسی این مضامین و موضوعات در چارچوب جنبش‌های زیست‌محیطی فرانسه، درک عمیق‌تری از پویایی‌ها، چالش‌ها و راه حل‌های بالقوه مرتبط با شهروندی زیست‌محیطی و فعالیت فراملی به دست می‌آید. بعد فراملی جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه طی سال‌ها شاهد تحولات و همکاری‌های قابل توجهی بوده است. در هر یک از موارد زیر رویدادهایی که بعد فراملی جنبش‌های زیست‌محیطی در این کشور را نشان می‌دهند بررسی می‌شوند:

۴-۳-۱ اقدام اقلیمی: جنبش محیط‌زیست فرانسه به طور فعال در اقدام بین‌المللی آب و هوا شرکت می‌کند. یکی از رویدادهای قابل توجه مذاکرات توافق پاریس در سال ۲۰۱۵ بود که در آن فرانسه نقش کلیدی در جلب حمایت جهانی از این توافق داشت. این رویداد باعث تقویت همکاری فراملی بین فعالان محیط‌زیست، سازمان‌های غیردولتی و دولتها در سراسر جهان شد (Viñuales et al, 2021: 19).

۴-۳-۲ جنبش ضد هسته‌ای:^۳ در دهه‌های ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ فرانسه شاهد یک جنبش قوی ضد هسته‌ای بود که مخالف اتکای این کشور به انرژی هسته‌ای بود. کنش گران در این جنبش در سال ۲۰۰۴ نیز در اعتراض به ساخت یک راکتور هسته‌ای در پاریس دست به راهپیمایی زدنده و ارتباطات فراملی با کمپین‌های مشابه در سراسر اروپا داشتند، مانند اعتراضات علیه ساخت رآکتور پرورش دهنده سریع کالکار در آلمان (Aykut & Gaudillière, 2022: 123).

۴-۳-۳ کنشگری علیه پروژه‌های زیرساختی بزرگ: جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه اغلب با پروژه‌های زیربنایی بزرگ با اثرات اکولوژیکی احتمالی مبارزه کرده‌اند. به عنوان مثال، اعتراضات علیه ساخت خط آهن سریع السیر (TAV) که لیون را به تورین متصل می‌کند، ابعاد فراملی داشت و فعالانی از فرانسه و ایتالیا برای ایجاد نگرانی در مورد پیامدهای زیست‌محیطی این پروژه با یکدیگر همکاری کردند (Ross & Neyrat, 2020: 18).

1. Les Amis de la Terre

2. Fondation Nicolas Hulot pour la Nature et l'Homme

3. Anti-nuclear movement

۴-۳-۴ کمپین‌های جنگل‌زدایی و روغن نخل:^۱ سازمان‌های محیط‌زیست فرانسوی در کمپین‌هایی علیه جنگل‌زدایی و استفاده از روغن نخل، بهویژه تأثیر آن بر جنگل‌های بارانی استوایی پر سر و صدا بوده‌اند. این کمپین‌ها اغلب شامل همکاری با سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی، با هدف افزایش آگاهی، ترویج جایگزین‌های پایدار و فشار بر شرکت‌ها برای تغییر رویه‌هایشان است (Atyi et al., ۲۰۲۲: ۲۶).

۴-۳-۵ همبستگی با جنبش‌های جهانی: جنبش‌های محیط‌زیستی فرانسه در کنشگری خود با جنبش‌های جهانی همبستگی نشان داده‌اند. به عنوان مثال، در جریان اعتصابات جهانی آب و هوا به رهبری جمعه‌ها برای آینده، دانشجویان و فعالان فرانسوی به تظاهرات بین‌المللی پیوستند تا خواستار اقدام فوری در مورد تغییرات اقلیمی شوند (Agathe & FG de l'Environnement, 2020: 38).

بر این اساس بعد فراملی جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه شامل مشارکت در اقدامات جهانی آب و هوا، همکاری با فعالان کشورهای دیگر و رسیدگی به مسائلی است که اهمیت جهانی دارند. این مثال‌ها پیوند متقابل و اهداف مشترک جنبش‌های زیست‌محیطی در سراسر مرزهای ملی را نشان می‌دهد. در همه این نمونه‌ها، شهروندان فرانسوی به عنوان کنشگرانی اصلی نقش مهمی در بسیج و شکل‌دهی جنبش‌های زیست‌محیطی فراملی در فرانسه دارد. در شکل ۱ نحوه تجلی آن‌ها در این جنبش‌ها نشان داده شده است؛

شکل ۱: نقش شهروندان فرانسوی در شکل دهی به جنبش‌های زیست‌محیطی فراملی (منبع: نویسندهان)

1. Deforestation for palm oil

۵. نقش شهروندان فرانسوی در شکل‌دهی به جنبش‌های زیست‌محیطی فراملی

۱-۱ ابتکارات تحت رهبری شهروندی: شهروندان فرانسوی اغلب پیشرو جنبش‌های مردمی با تمرکز بر مسائل مختلف زیست‌محیطی هستند. به عنوان مثال، (دوستان زمین) یک جنبش زیست‌محیطی است که شهروندان را برای حمایت از شیوه‌های پایدار، مبارزه با آلودگی و ترویج انرژی‌های تجدیدپذیر بسیج می‌کند (Mazet-Sonilhac & Mésonnier, 2023: 16).

۲-۲ اعتراضات زیست‌محیطی: جنبش تحت رهبری جوانان «جمعه‌ها برای آینده»، با الهام از گرتا تونبرگ در فرانسه جذایت زیادی پیدا کرده است. هزاران دانش‌آموز و شهروند به خیابان‌ها ریخته‌اند و خواستار اقدام فوری در مورد تغییرات آب و هوایی و تحت فشار قرار دادن دولت برای اتخاذ سیاست‌های گسترده زیست‌محیطی هستند (Mexi et al, 2023: 41).

۳-۳ توسعه پایدار و انتقال انرژی: شهروندی اکولوژیک در فرانسه نیز به رشد جنبش‌های فراملی متمرکز بر انتقال انرژی کمک کرده است. به عنوان مثال، «شبکه انتقال» از جوامع محلی درگیر در انتقال به منابع انرژی تجدیدپذیر حمایت و به هم متصل می‌کند و رویکردی از پایین به بالا برای توسعه پایدار را تقویت می‌کند (Wolsink, 2020: 102).

۴-۴ همبستگی بین‌المللی: شهروندان محیط‌زیست در فرانسه فعالانه در پلتفرم‌ها و کمپین‌های فراملی شرکت می‌کنند. یکی از نمونه‌ها جنبش «آلترناتیبا» است که عدالت و همبستگی آب و هوایی را با سازماندهی رویدادها، افزایش آگاهی و تقویت همکاری‌های بین‌المللی ترویج می‌کند (Niederle et al, 2020: 285).

۵-۵ حمایت حقوقی: شهروندی اکولوژیکی همچنین راه را برای راه‌های قانونی برای مقابله با چالش‌های زیست‌محیطی هموار کرده است. شکایت مهم «پرونده قرن^۱» که توسط چندین سازمان غیردولتی علیه دولت فرانسه تنظیم شده است، با هدف پاسخگویی به اقدامات ناکافی خود در مورد تغییرات آب و هوایی است (Ermakova, 2020: 73). این مثال‌ها نشان می‌دهد که چگونه شهروندی اکولوژیکی به افراد قدرت می‌دهد تا گرد هم آیند، آگاهی را افزایش دهند و بر دولتها و نهادها فشار بیاورند تا به مسائل زیست‌محیطی در فرانسه و فراتر از آن رسیدگی کنند.

۶. بحث

در بررسی جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه و اهمیت پرداختن به بعد فراملی کنش‌های زیست‌محیطی آنها جنبش‌های زیست‌محیطی مانند دوستان زمین فرانسه و صلح سبز فرانسه بر اهمیت همکاری جهانی در پرداختن به چالش‌های زیست‌محیطی تأکید می‌کند. این جنبش‌ها تشخیص می‌دهند که مسائل زیست‌محیطی فراتراز مرزهای ملی است و نیاز به اقدام جمعی در مقیاس جهانی دارد. آنها با همکاری با همتایان بین‌المللی خود، نه تنها تلاش‌های حمایتی خود را تقویت می‌کنند، بلکه از تبادل ایده‌ها، استراتژی‌ها و کمپین‌ها نیز سود می‌برند.

1. Alternatiba

2. Affaire du Siècle

مبادله فراملی انتشار بهترین شیوه‌ها و راه حل‌های نوآورانه را تسهیل می‌کند و این سازمان‌ها را قادر می‌سازد تا به طور مؤثرتری با مسائل زیست‌محیطی فوری مقابله کنند.

در مورد جنبش جوانان برای اقلیم فرانسه نیز بعد فراملی در پرداختن به تغییرات آب و هوایی برجسته می‌شود. این جنبش با الهام از جنبش جمعه‌ها برای آینده گرتا تونبرگ، با سازماندهی اعتصابات و اعتراضات و همکاری با جنبش‌های جوانان در کشورهای دیگر به همکاری بین‌المللی می‌پردازد. آنها با تقویت مشارکت‌های فرامرزی، صدای واحدی ایجاد می‌کنند و فشار جمعی را بر دولت‌ها و نهادها اعمال می‌کنند تا اقدامات فوری در مورد تغییرات آب و هوای انجام دهند. پرداختن به بعد فراملی در این زمینه امکان بسیج جنبش جهانی جوانان را فراهم می‌کند، تأثیر آنها را تقویت می‌کند و همبستگی بین فرهنگی را در مبارزه با بحران آب و هوای تشویق می‌کند.

بر اساس یافته‌های به دست آمده، تحلیل و تفسیر یافته‌ها در پرتو نظریه شهروندی اکولوژیکی، اهمیت بعد فراملی را در جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه برجسته می‌کند. بر اساس یافته‌ها مشخص می‌شود که نظریه شهروندی اکولوژیکی بر اهمیت مشارکت فعال و دموکراتیک شدن فرآیندهای تصمیم گیری تأکید دارد. در زمینه جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه، بعد فراملی به شهروندان اجازه می‌دهد تا فراتر از مرزهای ملی، با افراد و سازمان‌های کشورهای مختلف همکاری کنند. این امر دامنه دموکراسی مشارکتی را گسترش می‌دهد و صدای جمعی را در شکل دادن به سیاست‌های زیست‌محیطی تقویت می‌کند (Pickering et al, 2020: 12).

جنبش‌های زیست‌محیطی فراملی در فرانسه نمونه‌ای از قدرت شبکه‌ها و اشتراک دانش است. از طریق ارتباطات فراملی، شهروندان به دیدگاه‌ها، تجربیات و بهترین شیوه‌ها دسترسی پیدا می‌کنند. این امکان تبادل ایده‌ها، استراتژی‌ها و اطلاعات را فراهم می‌آورد و فرآیند یادگیری جمعی را تقویت می‌کند که جنبش محیطی را در کل تقویت می‌کند (Quéré, 2020: 127). از طرف دیگر، بعد فراملی جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه اهمیت همبستگی و ایجاد اتحاد را برجسته می‌کند. با برقراری ارتباط با افراد و گروه‌های فراتر از مرزهای ملی خود، شهروندان زیست‌محیطی می‌توانند ائتلاف‌های قوی‌تری بسازند و در اهداف مشترک همکاری کنند. این اتحادها دامنه و تأثیر فعالیت‌های زیست‌محیطی را افزایش می‌دهند و در عین حال درک و همکاری بین فرهنگی را ارتقا می‌دهند (Aguilera, 2021: 224).

همچنین، نظریه شهروندی اکولوژیک بهم پیوستگی مسائل زیست‌محیطی در مقیاس جهانی اذعان دارد. بعد فراملی جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه شانده‌نده این شناخت است که چالش‌هایی مانند تغییرات آب و هوایی، از دست دادن تنوع زیستی و آلودگی از مرزهای ملی فراتر می‌روند. شهروندان بوم‌شناس در فرانسه با مشارکت در فعالیت‌های فراملیتی، از طریق اقدام جمعی و همکاری بین‌المللی به مقابله با این چالش‌های جهانی کمک می‌کنند (Retailleau, 2023: 8). فراملی بودن جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه نشان می‌دهد که این جنبش‌ها دارای پتانسیلی برای تأثیرگذاری بر سیاست‌ها و شکل دادن به هنجارها در سطح ملی و بین‌المللی هستند و با بسیج در آن سوی مرزها، شهروندان زیست‌محیطی می‌توانند بر دولت‌ها و نهادها فشار وارد کنند و از سیاست‌ها و شیوه‌های پایدارتر حمایت کنند. جنبش‌های فراملی

همچنین به انتشار هنجارهای زیست‌محیطی کمک می‌کند و کشورهای دیگر را برای اتخاذ رویکردهای مشابه الهام می‌بخشند و تحت تأثیر قرار می‌دهند (Agathe & de l'Environnement, 2020:52).

علاوه بر این، در بررسی این بعد موضوع مشارکت فراگیر، اقدام جمعی و به رسمیت شناختن چالش‌های زیست‌محیطی به عنوان ماهیت جهانی، با نظریه شهروندی اکولوژیک همسو می‌شود. لذا نشان دهنده قدرت شبکه‌های فراملی، همبستگی و اشتراک دانش در شکل دادن به برنامه‌های زیست‌محیطی و ایجاد تغییرات مثبت در مقیاس وسیع تر است.

نتیجه‌گیری

بررسی کنش‌های فراملی جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه درک چالش‌های زیست‌محیطی جهانی و ترویج توسعه پایدار بسیار مهم است. نظریه شهروندی جهانی و وابستگی مقابل جهانی اندر و دابسون بینش‌های ارزشمندی را برای درک اهمیت رویکردهای فراملی جنبش‌های اجتماعی جدید در مقابله با مشکلات زیست‌محیطی ارائه می‌دهد. تحلیل جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه مشارکت فعال آنها را در فعالیت‌های فراملی، مانند همکاری با سازمان‌های دیگر، مشارکت در کمپین‌های بین‌المللی و اشتراک منابع نشان می‌دهد. یعنی جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه، مانند دوستان زمین فرانسه، صلح سبز فرانسه، جوانان برای آب و هوای فرانسه، شورش انحراف و زباله صفر در فرانسه، متعهد به ترویج توسعه پایدار و افزایش آگاهی در مورد مسائل زیست‌محیطی هستند. آنها به هم پیوستگی مشکلات زیست‌محیطی و نیاز به همکاری فراملی برای رسیدگی موثر به آنها را درک می‌کند. همکاری‌های فراملی نیز از طریق مشارکت‌های مدنی ایجاد شده توسط این جنبش‌های زیست‌محیطی تسهیل می‌شود. آنها با پیوستن به سایر سازمان‌ها و فعالان در سطح جهانی، تأثیر و نفوذ خود را تقویت می‌کنند. این ماهیت فرامرزی مشکلات زیست‌محیطی و نیاز به تلاش‌های مشترک برای دستیابی به تغییرات معنادار را نشان می‌دهد.

جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه در تبادل دانش و حمایت از سیاست‌ها مشارکت می‌کند و از دولتها و نهادهای بین‌المللی می‌خواهند تا قوانین زیست‌محیطی را وضع کنند و سیاست‌های پایدار را اتخاذ کنند. آنها با ارتباط با شبکه‌های جهانی و به اشتراک گذاری تخصص آنها، به توسعه جهانی محیط‌زیست کمک می‌کنند. مهاجرت‌های زیست‌محیطی به عنوان یکی دیگر از جنبه‌های مهم جنبش‌های زیست‌محیطی فراملی در فرانسه ظاهر می‌شود. این جنبش‌ها با پرداختن به اثرات تغییرات آب و هوا و سایر عوامل محیطی بر الگوهای مهاجرت، نیاز به همکاری بین‌المللی و حمایت از جوامع آسیب دیده را برجسته می‌کنند. آنها از سیاست‌هایی حمایت می‌کنند که از مهاجران محیط‌زیست محافظت می‌کند و به دنبال رسیدگی به علل ریشه‌ای آوارگی هستند. نقش شهروندان فرانسوی به عنوان بازیگران کلیدی در بسیج و شکل‌دهی جنبش‌های زیست‌محیطی فراملی در فرانسه قابل توجه است.

از طریق ابتکارات تحت رهبری شهروندان، اعتراضات زیست‌محیطی، و تلاش برای توسعه پایدار و انتقال انرژی، آنها فعالانه به جنبش جهانی محیط‌زیست کمک می‌کنند. در نتیجه، بعد فراملی جنبش‌های زیست‌محیطی در فرانسه با همکاری، تبادل دانش و حمایت از سیاست مشخص می‌شود. این جنبش‌ها

اهمیت رویکردهای فراملی را در رسیدگی به چالش‌های زیست‌محیطی جهانی و تلاش در جهت توسعه پایدار می‌شناسند. پیوندهای متقابل و اهداف مشترک میان جنبش‌های زیست‌محیطی در سراسر مرزهای ملی بر لزوم همکاری و همبستگی جهانی تأکید دارد.

References

- Aditya, G. Y., Yulianto, A., Sunahrowi, S., & Wibowo, S. E. (2022), Roman le Premier Jour de Marc Levy: Une Étude d'Anthropologie de la Littérature de Koentjaraningrat. *Lingua Litteria Journal*, 9(1): 37-43. <https://doi.org/10.15294/l1.v9i1.5656> .
- Agathe, B. I. G. E. A. R. D., & de l'Environnement, F. G.(2020), Les mouvements pour le climat, processus de cadrage et perception de l'efficacité: étude de trois cas en France.(in french)
- Aguilera, T. (2021), “Contre la métropole et son monde”: mouvements d’occupation et ZAD en France au XXI e siècle. *Nouvelle sociologie politique de la France*, Paris, Armand Colin, 217-229. <https://doi.org/10.3917/arco.frina.2021.01> (in french)
- Alcaraz, J. M., Tirado, F., & Gálvez, A. (2021), Dark times for cosmopolitanism? An ethical framework to address private agri-food governance and planetary stewardship. *Business Ethics, the Environment & Responsibility*, 30(4): 697-715. <https://doi.org/10.47366/sabia.v5n1a3>.
- Aleuy, O. A., Anholt, M., Orsel, K., Mavrot, F., Gagnon, C. A., Beckmen, K., ... & Kutz, S. (2022), Association of Environmental Factors with Seasonal Intensity of Erysipelothrix rhusiopathiae Seropositivity among Arctic Caribou. *Emerging Infectious Diseases*, 28(8): 1650. <https://doi:10.3201/eid2808.212144> .
- Amm, H. (2020), The Extraordinarily Ordinary: How the Rebels of Extinction Rebellion Berlin Shape Their Movement by Using Connective Action Repertoires.doi: <http://lup.lub.lu.se/student-papers/record/9017790> .
- Andrews, K. T., & Naritomi, J. (2018), The geography of environment–state conflicts: Evidence from a dynamic panel model. *World Development*: 161-170. <https://doi:10.1016/j.worlddev.2017.09.010>
- Atyi, E. A., Ingram, V., Lescuyer, G., Lang, C. C., Tchoumba, G. B., Defo, L., ... & Harmand, J. M. (2022), Lutte contre la déforestation importée et engagements en faveur de la zéro déforestation.
- Aykut, S., & Gaudillièvre, J. P. (2022), Heurts et malheurs de la transition énergétique en Allemagne. *Mouvements*, (1): 121-129. <https://doi.org/10.3917/mouv.109.0121> .(in french)
- Azam, W., Khan, I., & Ali, S. A. (2023), Alternative energy and natural resources in determining environmental sustainability: a look at the role of government final consumption expenditures in France. *Environmental Science and Pollution Research*, 30(1), 1949-1965. <https://doi.org/10.3166/pmp.40.2023.0015> .
- Barak, Nir (2020), “Ecological City-Zenship.” *Environmental Politics* 29, no. 3: 479–99. <https://doi.org/10.1080/09644016.2019.1660504> .
- Barichella, A. (2023), Climate Politics Under Macron: Towards More Hierarchical Centralization in Multilevel Governance?. In: *Can Cities, States and Regions Save Our Planet?*. Energy, Climate and the Environment. Palgrave Macmillan, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-33936-3_5 .
- Bell, D. (2022), Environmental citizenship: De-politicizing or re-politicizing environmen-

tal politics?. In *Routledge handbook of global environmental politics* (pp. 389-401). Routledge.

- Bell, D.(2005), Environmental citizenship. Mit Press. .
- Ben Kemoun, N., Caitucoli, P. M., & Guillard, V. (2022), La déconsommation en ruralité comme axe de développement territorial? L'analyse du lien au territoire dans le cadre du défi «Rien de Neuf» de l'association Zero Waste France. *Revue d'Économie Régionale & Urbaine*, (2): 209-228. <https://doi.org/10.1177/076737012211411> (in french).
- Bencze, L., Pouliot, C., Pedretti, E., Simonneaux, L., Simonneaux, J., & Zeidler, D. (2020), SAQ, SSI and STSE education: defending and extending “science-in-context”. *Cultural Studies of Science Education*, 15, 825-851.https://doi.org/10.1007/s11422-019-09962_7 .
- Bonneuil, C., Choquet, P. L., & Franta, B. (2021), Early warnings and emerging accountability: Total's responses to global warming, 1971–2021. *Global Environmental Change*, 71, 102386. <https://doi.org/10.1016/j.gloenvcha.2021.102386> .
- Boudreau, T., & Craft, A. (2017), Mobilizing mountaintop removal resistance: Transnational activism, local communities, and environmental justice in Appalachia and France. *Research in Social Movements, Conflicts and Change*, 40: 149-178 .
- Bourban, M. (2023), Ecological Citizenship. In *Handbook of the Anthropocene: Humans between Heritage and Future* (pp. 1023-1027), Cham: Springer International Publishing. <https://doi.org/10.1007/978-3-031-25910-> .
- Buchan, P. M., Evans, L. S., Pieraccini, M., & Barr, S. (2023), Marine citizenship: The right to participate in the transformation of the human-ocean relationship for sustainability. *Plos one*, 18(3), e0280518. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0280518> .
- Campos, I., & Marín-González, E. (2020), People in transitions: Energy citizenship, prosumerism and social movements in Europe. *Energy Research & Social Science*, 69, 101718. <https://doi.org/10.1016/j.erss.2020.101718> .
- Chersulich Tomino, A., Perić, M., & Wise, N. (2020), Assessing and considering the wider impacts of sport-tourism events: A research agenda review of sustainability and strategic planning elements. *Sustainability*, 12(11), 4473. <https://doi:10.3390/su12114473> .
- Damoah, B., Keengwe, S., Owusu, S., Yeboah, C., & Kekessie, F. (2023), The Global Climate and Environmental Protest: Student Environmental Activism a Transformative Defiance. *International Journal of Environmental, Sustainability, and Social Science*, 4(4): 1180-1198.
- Dobson, A. (1996), The Green Scene: Academics on the Environment. *Sociology*, 30(2), 395-403. <https://doi.org/10.1177/0038038596030002> .
- Dobson, A. (2007), Green political thought. Routledge. Publisher : Routledge; 4th edition (May 12, 2007). <https://doi.org/10.4324/9780203964620> .
- Dobson, A. (2016), Environmental politics: A very short introduction (Vol. 457). Oxford University Press.
- Dobson, A. P., Borner, M., Sinclair, A. R., Hudson, P. J., Anderson, T. M., Bigurube, G., ... & Wolanski, E. (2010). Road will ruin Serengeti. *Nature*, 467(7313), 272-273.
- Dobson. Andrew (2016), Environmental Politics: A Very Short Introduction Get access Arrow, Environmental Law: A Very Short Introduction, Elizabeth Fisher et al., Oxford Academic Books.
- Elhajjar, S. D. S. (2021), The Effectiveness of “Provocation” in Environmental Advertising: Beware of “Greenbashing”. *Marketing for Sustainable Development: Rethinking Consumption and Production*.

tion Models, 121.

- Ermakova, E. P. (2020), Lawsuits against governments and private companies of european countries over climate protection under the Paris Agreement 2015 (UK, Netherlands, Germany and France). *Perm U. Herald Jurid. Sci.*, 49, 604. <https://DOI: 10.17072/1995-4190-2020-49. 604-625>.
- Filippi, D., Giliberti, L., & Queirolo Palmas, L. (2021), From Lampedusa to the Susa Valley: solidarity networks in two border battlegrounds. *Journal of Modern Italian Studies*, 26(5): 608-626. <https://doi/abs/10.1080/1354571X.2021.1953776>.
- Flink, T., & Schreiterer, U. (2010), Science diplomacy at the intersection of S&T policies and foreign affairs: toward a typology of national approaches. *Science and Public Policy*, 37(9), 665-677. <https://doi.org/10.3152/030234210X12778118264530>.
- Gaborit, M. (2020), Disobeying in Time of Disaster: Radicalism in the French Climate Mobilizations. *Youth and Globalization*, 2(2), 232-250. <https://doi.org/10.1163/25895745-02020006>
- Granados-Sánchez, J. (2023), Sustainable Global Citizenship: A Critical Realist Approach. *Social Sciences*, 12(3), 171. <https://doi.org/10.3390/socsci12030171>.
- Green, C., Bilyanska, A., Bradley, M., Dinsdale, J., Hutt, L., Backhaus, T., ... & Lynch, I. (2023), A Horizon Scan to Support Chemical Pollution–Related Policymaking for Sustainable and Climate-Resilient Economies. *Environmental Toxicology and Chemistry*, 42(6): 1212-1228. <https://DOI:10.1002/etc.5620>.
- Hans, V. Basil, Neo-Liberalism and Climate Change (December 4, 2023), Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=4652329> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4652329>
- Houart, M. C. S. (2020), *Rights of Nature and the Transformation of Political Community: In search of a different mode of relationship between humanity and non-human nature* (Master's thesis). Doi: <https://hdl.handle.net/10316/94743>.
- Jupiter, S. D., Cohen, P., Weeks, R., McCarter, J., & Cakacaka, A. (2016), Locally managed marine areas: multiple objectives and diverse strategies for change. *Journal of Environmental Planning and Management*, 59(10), 1764-1782. <https://doi.org/10.1071/PC140165>.
- Kaika, M., & Swyngedouw, E. (2019), The urbanization of environmental justice: The case of Barcelona and transnational activist networks. *Urban Studies*, 56(6): 1123-1140. <https://DOI:10.1002/9780470693414.ch47>.
- Kaya, A., & Schofield, L. S. (2020), Which countries send more delegates to climate change conferences? Analysis of UNFCCC COPs, 1995–2015. *Foreign Policy Analysis*, 16(3): 478-491. <https://doi.org/10.1093/fpa/orz031>.
- Kiss, B., Sekulova, F., Hörschelmann, K., Salk, C. F., Takahashi, W., & Wamsler, C. (2022), Citizen participation in the governance of nature-based solutions. *Environmental Policy and Governance*, 32(3), 247-272. <https://doi.org/10.1002/eet.1987>.
- Kyngäs, H. (2020), Inductive content analysis. *The application of content analysis in nursing science research*, 13-21.
- Labbay, A. (2021), L'astreinte, un nouveau mode de financement au service de l'environnement?(CE, Ass., 10 juillet 2020, Association Les amis de la Terre France, n° 428409), Cahiers de la recherche sur les droits fondamentaux, (19): 137-145. <https://doi.org/10.4000/crdf.8158> (in french).
- Laplante, L. J. (2016), Local and transnational environmental movements: A comparative study of France and Indonesia. *Journal of International Development*, 28(6): 857-875.

- Li, G., Zakari, A., & Tawiah, V. (2020), Does environmental diplomacy reduce CO2 emissions? A panel group means analysis. *Science of The Total Environment*, 722, 137790. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2020.137790>.
- Li, Z., Liao, G., & Albitar, K. (2020), Does corporate environmental responsibility engagement affect firm value? The mediating role of corporate innovation. *Business Strategy and the Environment*, 29(3): 1045-1055. <https://doi.org/10.1002/bse.2416>.
- Lioubimtseva, E., & Da Cunha, C. (2020), Local climate change adaptation plans in the US and France: Comparison and lessons learned in 2007-2017. *Urban climate*, 31, 100577. <https://doi.org/10.1016/j.uclim.2019.100577>.
- Mazet-Sonilhac, C., & Mésonnier, J. S. (2023), Some Don't Like It Hot: Bank Depositors and NGO Campaigns Against Fossil Fuels.
- McCormick, J. (2023), The role of environmental NGOs in international regimes. In *The Global Environment* (pp. 52-71). Routledge.
- Mexi, M., Bullon-Cassis, L., Lutringer, C., & Welp, Y. (2023), Green and digital futures: enabling youth for 'just transitions'.
- Michael Hodson & Simon Marvin (2017) Intensifying or transforming sustainable cities? Fragmented logics of urban environmentalism, *Local Environment*, 22:sup1,8-22, https://DOI: 10.1080/13549839.2017.1306498.
- Misra, M. (2023), Practicing ecological citizenship through community supported agriculture: Opportunities, challenges, and social justice concerns. *Culture, Agriculture, Food and Environment*, 45(1), 21-33. <https://doi.org/10.1111/cuag.12306>.
- Morris, R., & Dobson, G. (2021), Spending the pupil premium: What influences leaders' decision-making?. *Educational Management Administration & Leadership*, 49(2), 284-302. <https://doi.org/10.1177/174114322090506>.
- Mravcová, A. (2023), The Potential of Environmental Citizenship in Facing Environmental Challenges and the Limits of Individual Environmental Responsibility. In *Current Challenges of Environmental Philosophy* (pp. 173-207). Brill. Doi: https://doi.org/10.1163/9789004679955_008.
- Niederle, P., Loconto, A., Lemeilleur, S., & Dorville, C. (2020), Social movements and institutional change in organic food markets: Evidence from participatory guarantee systems in Brazil and France. *Journal of Rural Studies*, 78, 282-291. <https://doi.org/10.1016/j.jurstud.2020.06.011>.
- Niehaus, M. (2023), Climate Justice and Transnational Climate Constitutionalism. In *Global Climate Constitutionalism "from below" The Role of Climate Change Litigation for International Climate Lawmaking* (pp. 105-144). Wiesbaden: Springer Fachmedien Wiesbaden. https://doi.org/10.1007/978-3-658-43191-4_4.
- Pachocińska, E. (2020), Les slogans des jeunes dans les marches pour le climat en France (2018–2019) et la construction de l'identité collective. *Academic Journal of Modern Philology*, (9): 143-153. ISSN 2353-3218 (in french).
- Pepermans, Y., & Pinheiro, R. (2014), Greening citizens, greening cities: Transnational urban movements in France and Portugal. *European Planning Studies*, 22(2): 271-288. <https://DOI:10.3390/su14127011>.
- Pickering, J., Bäckstrand, K., & Schlosberg, D. (2020), Between environmental and ecological democracy: Theory and practice at the democracy-environment nexus. *Journal of Environmental Policy & Planning*, 22(1), 1-15. <https://doi.org/10.1080/152390>

[8X.2020.1703276](#)

- Quéré, A. (2020), Entreprises transnationales françaises et crime de colonisation par peulement au Sahara Occidental. *L'ouest saharien*, 12(2): 109-128.
- Retailleau, S. (2023), Investir dans la recherche et l'enseignement supérieur, c'est permettre à la France de continuer à rayonner. *Servir Alumni de l'ENA et de l'INSP*, (5): 6-9.
- Rezvani Ghomi, E., Khosravi, F., Tahavori, M. A., & Ramakrishna, S. (2021), Circular economy: a comparison between the case of Singapore and France. *Materials Circular Economy*, 3: 1-12. <https://doi.org/10.1007/s42824-020-00016-w>.
- Richardson, B. J. (2020), Climate strikes to Extinction Rebellion: environmental activism shaping our future: Climate strikes to Extinction Rebellion: environmental activism shaping our future. *Journal of Human Rights and the Environment*, 11(3), 1-9. DOI: <https://doi.org/10.4337/jhre.2020.03.00>.
- Ross, K., & Neyrat, F. (2020), L'internationalisme des alliances improbables. *Lignes*, (1): 9-20.
- Schmidt, L., Olorisade, B. K., McGuinness, L. A., Thomas, J., & Higgins, J. (2021), Data extraction methods for systematic review (semi) automation: a living systematic review [version 1; peer review: 3 approved]. <https://doi.org/10.12688/f1000research.51117.1>
- Shah, E., Vos, J., Veldwisch, G. J., Boelens, R., & Duarte-Abadía, B. (2021), Environmental justice movements in globalising networks: A critical discussion on social resistance against large dams. *The Journal of Peasant Studies*, 48(5): 1008-1032. <https://doi.org/10.1080/03066150.2019.1669566>.
- Smith, M. E. (2019), Environmental protest and water policy in France: Assessing the impact of local and transnational activism. *Environmental Politics*, 28(5): 829-849.
- Szabó, I. G., Golden, D., & Erne, R. (2022), Why Do some Labour Alliances Succeed in Politicizing Europe across Borders? A Comparison of the Right2Water and Fair Transport European Citizens' Initiatives. *JCMS: Journal of Common Market Studies*, 60(3), 634-652. <https://doi.org/10.1111/jcms.13279>
- Välitalo, R. (2016), Transnational environmental movement organizations in the European Union: Structure, influence, and framing strategies. *Environmental Politics*, 25(1), 54-77.
- Van Tulder, R., Rodrigues, S. B., Mirza, H., & Sexsmith, K. (2021), The UN's sustainable development goals: can multinational enterprises lead the decade of action? *Journal of International Business Policy*, 4, 1-21 <https://DOI:10.1057/s42214-020-00095-1>.
- Viñuales, J. E., Depledge, J., Reiner, D. M., & Lees, E. (2021, December), Climate policy after the Paris 2015 climate conference. In *Climate Policy after the 2015 Paris Climate Conference* (pp. 15-22). Routledge. <https://doi.org/10.1080/14693062.2016.1242060>.
- Wolsink, M. (2020), Framing in renewable energy policies: A glossary. *Energies*, 13(11): 2871. <https://doi.org/10.3390/en13112871>.